

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/113/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516202181
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8516202181.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, proti žalovanej: G. E., A.. XX.X.XXXX, S. W. D. XXX, XXX XX F., v konaní o zaplatenie 766,96 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1C/72/2016-53 zo dňa 20.02.2017 v spojení s opravným uznesením č.k. 1C/72/2016-73 zo dňa 22.06.2018 takto

rozhodol:

I. Odmieta sa odvolanie voči vyhovujúcemu výroku rozsudku v spojení s opravným unesením, ktorým bola žalovaná zaviazaná k povinnosti plniť.

II. Potvrdzuje sa rozsudok v spojení s opravným uznesením v zamietavom výroku a vo výroku o vyhlásení zmluvných podmienok za neprijateľné.

III. Zrušuje sa rozsudok v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 759,46 Eur, úrok vypočítaný ku dňu 20.6.2014 vo výške 141,10 Eur, úrok z omeškania do 12.5.2016 vo výške 14,34 Eur, úrok z omeškania vo výške 1 % ročne zo sumy 759,46 Eur od 13.5.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietal.

III. Súd vyhlasuje zmluvné podmienky v čl. V. bod 1. písm. b/, bod 2. písm. a/ Zmluvy o OTP Expres úveru číslo XXXX XXXX XX H. zo dňa 27.2.2013 v znení:

„Dlžník za zaväzuje Banke zaplatiť:

b/ Poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,50 Eur, ktorý bude zúčtovaný mesačne v deň anuitnej splátky“ a v znení:

„Dlžník je ďalej povinný zaplatiť Banke poplatok za:

a/ I. upomienku vo výške 25 Eur a za každú ďalšiu upomienku 25 Eur v prípade nedodržania podmienok zmluvy, ktoré sú splatné v deň odoslania upomienky“ za neprijateľné zmluvné podmienky.

IV. Žalobcovi súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,26 %, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že strany sporu uzatvorili dňa 27.2.2013 Zmluvu o OTP expres úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 781 Eur. Žalovaná splatila iba časť poskytnutej sumy, a to vo výške 14,04 Eur. Žalobca si v žalobe uplatnil aj úroky z úveru, pričom z predložených dokladov je zrejmé, že ide o úroky tak do zosplatenia, ako

aj po zosplatnení úveru. Podľa názoru súdu prvej inštancie má žalobca nárok na úroky z úveru iba do zosplatnenia úveru, keďže týmto momentom stráca dlžník možnosť splácať úver v splátkach a je povinný uhradiť celú dlžnú sumu. Konštatoval, že dlh žalovanej na úroku z úveru je iba vo výške 141,10 Eur. Úver bol zosplatnený k 20.06.2014. Spolu so sumou úrokov do 27.5.2014 potom celkové úroky do dňa zosplatnenia úveru predstavujú sumu 141,10 Eur.

Ďalej zistil, že žalobca si z úhrad žalovanej započítal na poplatky aj sumu v celkovej výške 2,50 Eur (3 x 2,50 Eur) za vedenie účtu. Takisto požadoval od žalovanej zaplatenie poplatku za upomienku vo výške 25 Eur. Zmluvné podmienky, ktoré upravujú tieto poplatky súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľné podmienky.

Mal za to, že dojednanie poplatku za vedenie účtu a správu úverového účtu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko vedenie úverového účtu vyplýva z účtovných potrieb samotnej banky, a preto nemôže zaťažovať dlžníka.

Pokiaľ ide o poplatok za upomienku, v danom prípade súd prvej inštancie videl problém vo výške sumy účtovanej za upomienku a v ustanovení zmluvy, ktoré túto výšku upomienky umožňuje uplatňovať.

Z úhrad žalovanej na poplatky v celkovej výške 7,50 Eur započítal súd prvej inštancie na istinu, ktorá po tomto zápočte predstavuje sumu 759,46 Eur (766,96 Eur - 7,50 Eur). Okrem istiny súd považoval za dôvodný aj nárok žalobcu na zaplatenie úroku do zosplatnenia úveru vo výške 141,10 Eur a úroku z omeškania do dňa 12.5.2016 vo výške 14,34 Eur, keďže tento bol vypočítaný ako 1% zo žalovanej istiny po zosplatnení úveru. V tejto časti súd žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

Súd prvej inštancie zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania, ale len zo sumy istiny, ktorú žalobcovi priznal.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán sporu bol žalobca úspešný v 49,26 %. Vyslovil, že o výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku, a to v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Vo svojom odvolaní poukázal na skutočnosť, že povinnosť platiť úrok z poskytnutého úveru žalovanej vzniká tiež na základe zmluvných dojednaní v Čl. I. bode 1. a 2. Zmluvy o úvere a čl. IV. bodu 1. Zmluvy o úvere. Nakoľko Zmluva o úvere vyhlásením predčasnej splatnosti úveru nezanikla (vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa čl. VII. bodu 2.písm. e) a odstúpenie od zmluvy podľa čl. VII. bodu 2. písm. f. Zmluvy o úvere predstavujú rozličné inštitúty), žalobcov nárok voči žalovanej na zaplatenie zmluvného úroku nezanikol a trvá až do úplného splatenia istiny pohľadávky (resp. do zániku Zmluvy o úvere).

Upozornil, že právny výklad, podľa ktorého by dlžníci v omeškaní boli povinní platiť len zákonné úroky z omeškania a neboli by povinní platiť zmluvné úroky z poskytnutého úveru, by legalizoval zvýhodnenie neplatiacich dlžníkov (s povinnosťou platiť zákonné úroky z omeškania na úrovni v súčasnosti 5% p.a., keďže základná úroková sadzba ECB je od 16.3.2016 na úrovni 0% p.a.) oproti platiacim klientom (s aktuálnymi úrokovými sadzbami pre úvery typu, ktorý bol poskytnutý aj žalovanej).

K poplatku za vedenie úverového účtu uviedol, že účtovanie daného poplatku bolo v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“) možné do 09.06.2013. nakoľko účtovanie tohto poplatku bolo zakázané až s účinnosťou od 10.6.2013, účinnosťou § 37 ods. 21 Zákona o bankách.

K poplatkom za upomienky, dohodnutým v článku V. bod 2 písmeno a) Zmluvy o úvere uviedol, že tieto poplatky sú súčasťou ceny v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a preto nejde o neprijateľnú podmienku. IV,

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 766,96 Eur, úrok ku dňu 12.5.2016 vo výške 419,62 Eur a odo dňa 13.5.2016 úrok vo výške 18,5 % p.a. zo sumy istiny 766,96 Eur do zaplatenia, úroky z omeškania ku dňu 12.5.2016 vo výške 14,34 Eur a odo dňa 13.5.2016 úroky z omeškania vo výške 1 % p.a. zo sumy istiny 766,96 Eur do zaplatenia, poplatky vo výške 25 Eur, a priznal žalobcovi 100% náhradu trov konania, a to do 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie v časti vyhovujúceho výroku je potrebné odmietnuť, vo výroku o zamietnutí žaloby v časti a vyhlásení neprijateľnosti zmluvných podmienok je odvolanie žalobcu neopodstatnené a vo výroku o trovách konania je rozsudok potrebné zrušiť.

5. Z podaného odvolania vyplýva, že žalobca sa odvolal aj do vyhovujúcej časti rozsudku, ktorým bola žalovaná zaviazaná k povinnosti plniť.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmieta odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Vyhovujúci výrok rozsudku je výrokom, ktorý bol vydaný v prospech žalobcu, preto žalobca nie je v tejto časti oprávnenou osobou na podanie odvolania.

Z týchto dôvodov odvolací súd odvolanie žalobcu proti vyhovujúcemu výroku rozsudku v spojení s opravným uznesením v zmysle § 386 písm. b) CSP odmietol.

6. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, a to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

7. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na zmluvný úrok z úveru po zosplatnení odvolací súd uvádza, že splácanie úveru v splátkach vyvoláva na strane veriteľa (žalobcu) stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá k dispozícii istinu, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky pôžičky v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

8. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie dlhu, kedy jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa.

9. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Zmluvná podmienka, na ktorú poukazuje žalobca v danom prípade sa netýka ceny ako takej, ale upravuje dĺžku trvania nároku na odplatu za úver, preto nemožno dospieť k záveru, že zmluvná podmienka nepodlieha prieskumu v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka.

10. Po zosplatnení úveru tak logicky nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení dlhu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

11. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo

o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

12. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov (Pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

14. Zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzných predpisov nevyplýva pravidlo, podľa ktorého má dlžník v spotrebiteľskom vzťahu povinnosť platiť cenu služby v podobe úrokov aj za obdobie po splatnosti pohľadávky. Nesprávne právne posúdenie účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti súdom namietané žalobcom nebolo opodstatnené. Podľa názoru odvolacieho súdu, v danom prípade súd prvej inštancie účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti posúdil správne.

15. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie má za to, že dohoda o povinnosti žalovanej platiť banke poplatky za vedenie úverového účtu (čl. V. bod 1 písm. b/ Zmluvy) a za upomienku (čl. V. bod 2 písm. a/ Zmluvy) nemôže požívať právu ochranu, nakoľko sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

16. Zákonodarcu v rámci zákona č. 132/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách reagoval na súdnu prax a zakázal bankám, stavebným sporiteľniam a veriteľom spotrebiteľských úverov žiadať poplatky, alebo akúkoľvek odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úverového účtu, na ktorom je úver vedený a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu (§ 37 ods. 21).

17. Odvolací súd aj s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-143/13, Matei proti SC Volksbank Romania SA, považuje ustanovenie zmluvy o tomto poplatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o podmienku, ktorou sa dlžníkovi ukladá poplatok, za ktorý zo strany veriteľa nedostáva žiadne relevantné protiplnenie. Vedenie „úverového účtu“ totiž nemá pre dlžníka žiaden praktický význam. Veriteľ vedie úverový účet pre svoje potreby, nie pre potreby dlžníka.

18. Z ustanovení zmluvy ani všeobecných podmienok pritom nie je ani zrejmé, v čom má takéto „vedenie účtu“ spočívať, teda aké úkony veriteľa majú byť týmto poplatkom odmeňované. Podľa názoru tunajšieho súdu tak v prípade tohto poplatku ide o skrytý a pre dlžníka (spotrebiteľa) neprehľadný spôsob zvýšenia úrokového výnosu inak než priamym vyjadrením vo výške úrokovej sadzby. Takéto ustanovenie tak celkom jednoznačne zakladá pre veriteľa nárok na ďalšiu peňažnú výhodu voči dlžníkovi, teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Ide teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

19. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal nárokom žalobcu na tzv. poplatky za upomienky v zmysle čl. V bod 2 písm. a) zmluvy.

20. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka je však ustanovenie, podľa ktorého má spotrebiteľ platiť neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s omeškaním neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu má zvolená výška poplatku za upomienku jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 25 Eur zrejme presahuje administratívne náklady, ktoré banka s upomienkou

má. Svojou podstatou tak u poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle §544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka spojené so zaslaním upomienky veriteľ'a. Takto dohodnutá sankcia v prerokovanej veci, v ktorej mesačná splátka predstavovala 19,15 Eur, je podľa názoru súdu neprimeraná, pretože je 1,3-krát vyššia oproti mesačnej splátke. Okrem toho, rozhodnutie o jej výške je v konečnom dôsledku celkom na vóli žalobcu, pretože len on rozhodne, či a koľko upomienok zašle.

22. Z týchto dôvodov tak odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, ktorý zmluvné ustanovenie o poplatku za upomienku posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, v dôsledku čoho je neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

23. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky odvolací súd zdôrazňuje, že upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je prídanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi.

24. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, v ktorom krajský súd uviedol: „Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky naplňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z. z.). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie „ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Preto zhodne so súdom prvého stupňa za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku v predmetnej právnej veci, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru je zrejmy vlastný ekonomický záujem navrhovateľa - banky. Na poplatok spojený s výzvou alebo upomienkou na zaplatenie dlžnej čiastky, nemá navrhovateľ- banka zákonný nárok, keďže poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odpláte) za poskytnutý úver (úrok z úveru). Podľa odvolacieho súdu je v účtovaní takýchto poplatkov navyše citeľná snaha navrhovateľa o minimalizovanie nevyhnutnosti vlastných pohľadávok a navyšovanie konečného finančného zaťaženia spotrebiteľa neplniaceho si svoje záväzky, a to v rozpore s účelom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej najmä v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky), predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie banky - navrhovateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi (v danom prípade vo vzťahu k odporkyni) ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.“ Odvolací súd sa s vyššie citovaným názorom v plnom rozsahu stotožňuje.

25. Zmluvné podmienky zakotvené v čl. V bod 1. písm. b/ a v článku V bod 2. písm. a/ Zmluvy o OTP expres úvere, ako bolo už vyššie uvedené, odvolací súd, rovnako ako aj súd prvej inštancie, posúdil ako neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo spôsobuje ich neplatnosť (§ 53 ods. 4 OZ). Z vyššie uvedeného je tak zrejme, že žalobca tak nemôže z ustanovení čl. V bod 1. písm. b/, bod 2. písm. a/ Zmluvy o OTP expres úvere uplatňovať žiadne práva, teda ani právo na poplatok za vedenie úverového účtu a ani poplatky za upomienku.

26. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti

Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalobcu, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

27. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v zamietavom výroku a vo výroku o vyhlásení zmluvných podmienok za neprijateľné, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

28. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania platí zásada úspechu vo veci, t.j. ten, kto bol v konaní úspešný, má vždy právo na náhradu trov konania. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje výnimku, k použitiu ktorej možno pristúpiť len vo výnimočných prípadoch.

29. Skutočnosť, či v danom sporovom konaní existujú dôvody hodné osobitného zreteľa oprávňujúce súd pristúpiť k aplikácii ustanovenia § 257 CSP, skúma súd vždy z úradnej povinnosti.

30. Súd prvej inštancie nepostupoval správne, ak sa nezaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP. Z obsahu spisu predloženého odvolaciemu súdu nevyplýva, že by súd prvej inštancie zisťoval a zákonom predpísaným spôsobom vykonal dokazovanie vo vzťahu k majetkovej a sociálnej situácii žalovanej.

31. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v jeho napadnutom výroku o náhrade trov konania zrušil podľa ustanovenia § 389 písm. b) CSP a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vo vyššie naznačených intenciách opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania. Za účelom riadneho zistenia majetkových a sociálnych pomerov žalovanej a posúdi, či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi, alebo nie. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

33. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie opätovne rozhodne aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).